

Folketingets Forhandlinger

4785 3. Beh. af Forstl. L. Smantaaet fra d. April 1873 til 31. Marts 1874.

**Formanden:** Forhandlingen vil være afbrudt i et Kvartér. Naar Forhandlingen gjenoptages, vil den blive forsat uden Tilhøvere.

Forhandlingen afbrudt Kl. 12.

**Formanden:** Som ærede Medlemmer ville je, gjenoptages Forhandlingerne vel offentlig, med de Herrer Stenografer og Bureauet tilfede samt med de Herrer Referenter, men uden Tilhøvere. Seg anfaa det nemlig for et Tilfælde af en beklagelig Nødvendighed; hør jeg, for at havde det frie Ordstiftet her i Tinget, anfaa mig forpligtet til at frifage Forsamlingen for det Forsøg paa at udvise et Tryk paa den, som vedvarende Bifalds og Misfagstyringer fra Tilhøreplassen er, og som jeg forud havde advaret imod. Det er et beklageligt Tilfælde at maatte anvende dette Midde, inen jeg anfaa det for nødvendigt, og forsaavidt som Tilfældet skalde gjentage sig senere, naar jeg leder Forhandlingerne, vil jeg heller ikke tage i Betænkning at anvende det i Fremtiden.

**Octavius Hansen:** Maa jeg rette et Spørgsmaal til den ærede Formand.

**Formanden:** Det ærede Medlem skal faae Ordet efter sin Døring. Det jeg gjenoptages Forhandlingerne, maa jeg først gjøre en Bemærkning overfor den høitærede Rufe- og Undervisningsminister, som indviede sig over, at en Uttring som var falder fra det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgheds (Lauher) angaaende de Embedsmænd, som tidligere have været ansatte i Slesvig, og som nu for Størstedelen være ansatte i Kongeriget, ikke var bleven paatakt. De ærede Medlemmer, som have lagt Mærke til de Uttringer, der falder fra det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgheds og fra den høitærede Minister, vilde ikke have kunnet undgaa at bemærke, at den høitærede Minister har misforstaaet, eller ikke hørt, hvad der er fremkommet fra det ærede Medlem. Sikert er det, at saaledes som Uttringerne bleve gjengivne af den høitærede Minister, vare de ikke fremfattede af det ærede Medlem. Være de fremkomne saaledes, saa vilde de være blevene paatakte.

**J. Sorgenen:** Jeg kan rigtig nok ikke 2den Mai.

101. Afdeling. Ordentlig Samling, 1872-73.

1872-73. 101. Afdeling. 16. 11. 1873. 1872-73. 101. Afdeling. 16. 11. 1873.

Andet end beklage den uhyggelige Stilling, som vi have haad i denne Samling, og som i Aften har naaet sit Topunkt, ligesom jeg heller ikke kan Andet end beklage, at Ministeriet ikke er kommet Tinget mere imøde, end det er, thi i saa Fald tror jeg, at Et og Andet vilde have været anderledes, og at vi ikke nu vilde have staaet saaledes som vi staa her i Aften. Paa den anden Side maa jeg imidlertid sige rent ud, at jeg ikke kan samstemme med den Maade, hvorpaa det Parti, jeg ellers hører til, den venstre Side er gaaet frem i Aar. Seg var ikke imod detis Fremgangsmaade i Begyndelsen, da vi gik rolig og sundt frem, og søgte paa bedste Maade at fremme Sagerne. Da vi saa dernæst den ene Dag efter den anden kom med disse Mistillidsvota, jeg kalder det Mistillidsvota, thi det vare de efter min Mening allesammen. Disse Dagsorden var jo endda ogsaa dette at gaa, skjønt jeg især da det nu var en nyvalgt Rigsdag, havde ønsket, at man vilde have ladet Sagerne gaa deres naturlige Gang. Jeg vilde have ønsket, at man havde forhandlet Sagerne roligt, retfærdigt og billigt, at man derefter havde ladet dem gaa videre, og foresøgt Overenskomst med Regjeringen, og med Landsthinget. Jeg vilde allerhelst have set, om vi virkelig ikke ad den Vej kunde have faaet Noget ud deraf, men havde det da vist sig, at det ikke kom noget heldigt Resultat ud deraf, skalde jeg ikke have været imod ved Rigsdagens Slutning at komme med en Mistillidsadresse. Vi kunde da have gaaet rolig hjem i Aar, og Ministeriet kunde da betænke sig. Seg mener, at det vi kæmpe for, er det, som har Frentiden for sig, naar vi gaa rolig og befindig frem, men jeg mener paa den anden Side ogsaa, at vi selv kunne belægge det ved at være for stundesløse, og ved ikke at give Tid. Stulle vi vinde frem med vor kunstfuelle i folkelig og skisindet Retning, skal det ske derved, at vi med Ro, Retfærdighed og Billighed vinde saadanne Folk for os, som staa os nær, og som vi ikke kunne undvære saaledes, at Folket, Regjeringen og Landsthinget samt de Folk, der maaske kunne betragtes som mere frugtomme, for den frie Udøvelse, og frygte os for Farer ved at give Frihed, kunne faae at se, at det er billige og fornønstige Ting, som vi forlange. Seg er temmelig sikker paa, at vi da ogsaa vilde naae det vi tilstræbe og kæmpe for. Derfor kan jeg ikke være med til at stemme imod Smantaaet, og jeg stemte heller ikke for Mistillidsadressen, fordi jeg frygtede for, hvad der fulgte efter. Seg kan godt forstaa, at